

СВОВОДА

FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Svoboda (201) 434-0237. UNA (201) 451-2200.

Subscription 1 year — \$40.00 6 months — \$22.00 3 months — \$12.00
UNA members 1 year — \$15.00 Change of address — \$1.00 Make check or money order payable to Svoboda

Postmaster: Send address changes to

Svoboda 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті, дописи, підписані авторами, не можуть відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні виправити і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг. Додатково за адресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00 на півроку — \$22.00 на 3 місяці — \$12.00
Для членів УНСОЗу \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Нова чистка в СССР

У минулий вівторок, 25-го квітня ц. р., Михайл Горбачов зробив усьому світові нову несподіванку: формально одна третина 300-членного ЦК Компартії СССР, 110 осіб зголосили свою резиміацію, насправді всіх їх він викинув, позбувшись своїх критиків й опозиціонерів включно з колишнім міністром закордонних справ і пізнішим президентом імперії Андреем Громиком. Але один з противників „перевороту“, генеральний секретар Компартії УССР Володимир Щербинський залишився. Горбачов не викинув його тому, що він потрібний йому для подальшої русифікації України і для зберігання невідомості імперії.

В американській пресі появилось недавно інтерв'ю представника „Рідерс Дайджест“ з британським прем'єром Маргарет Тачер. Коли запитали її, яку подію вона вважає найважливішою у світі, вона відповіла — „розвиток подій в Советському Союзі“. На запит, чи вона переконана, що Горбачов втримається при владі — вона відповіла „так“. Горбачов — за твердження цієї винятково мудрої і досвідченої державної діячки, — це чоловік інтелектуальний, амбітний, зручний і впертий. І він дасть собі раду з опозицією. Проте Маргарет Тачер надто обережна, щоб сказати, що Горбачову вдасться санувати хвору советську економіку.

На цю тему була в минулої неділі „Нью Йорк Таймс“ окрема обширна стаття п. з. „Советська економіка не відповідає на перебудову — за твердженням Америки“. Мовляв, зріст советського народного господарства в 1987 і в 1988 роках був по 2 відсотки. Це в західному розумінні — не поступ, а заскорозлість, застій. Як уже неодноразово висловлювало на цьому місці думку — Горбачов правильно прийшов до переконання, що без зміни політичної атмосфери в СССР неможливо перевести реформи в ділянку економіки — сільсько-господарської та фабричної продукції. Тому його гласність у значній мірі змінила атмосферу, бо дала більшу свободу пресі й літературі та надхнула людей більшою відвагою. Він мав і далі має успіхи у боротьбі з „твердими“ комуністами, противниками будь-яких реформ, найкращий доказ чого в оцій останній масовій чистці в Комуністичному ЦК. Але всі ці його тактичні успіхи включно зі здобуттям популярності на Заході не заповнили порожніх полиць у советських крамницях. Не заповнить їх тривко заповіджений імпорт із Західної Німеччини і Японії різних товарів найпершої потреби. Горбачов використовує свою популярність у західному світі для придбання різних великих західних фірм, щоб заснували в СССР свої філії. Ось так продукує там уже італійська автомобільна фірма „Фіат“ чи американська „Кока-Кола“. Але чужинецький капітал боїться інвестувати гроші в советську місцеву продукцію, — зовсім навпаки, як це діється з інвестиціями чужинецького, головного японського капіталу в Америці. Це справа довіря до всієї державної системи і до якості даних автохтонних продуцентів. Такого довіря до СССР західний капітал не має, бо не може мати.

Не можна теж мати повного довіря до дальшого розвитку подій в Європі. У березні ц. р. відбулися вибори в СССР, перші за останніх 70 років (попередні „вибори“ були пародією і глумом) — і новообрані прихильники демократизації створили вже блок під назвою „Березнева коаліція“. Вона має охопити делегатів різних частин СССР, без уваги на національність і віровизнання. Але московський кореспондент „Нью Йорк Таймс“ Билл Келлер твердить, що вся та опозиція, яку зрештою боїться називати себе опозицією, а тільки „прихильниками перебудови“, нараховує тільки 20 відсотків нового 2,250-членного парламенту. „Твердих“ комуністів є яких 30 відсотків, а решта „нерішених“ і невідомо, куди вони будуть схилитися. І що той дивовижний „парламент“ рішатиме — ні одна душа не висилі передбачити. Тим часом медвежу прислугу Горбачову зробили війська і поліція в Грузії, бо в самому СССР і в усьому світі бурення на маскар мирних і неозброєних демонстрацій. І таких несподіванок буде більше.

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ
— НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

Великдень — це найбільше християнське свято. Свято радості з приводу Христового Воскресіння. Бо ж Воскресіння Христа — це знову ж основа християнської віри і науки. Апостол Павло недурно ж писав: „Коли б Христос не воскрес, то марна була б проповідь наша і марна віра наша“ (1 Кор. XV. 14).

І тому не диво, що Великдень — це найбільше християнське свято, свято радості всієї християнської землі, бо Христос воскрес і своєю смертю смерті поборов... А що свою радість кожний нарід виявляє по своєму. Однак, майже всі народи, у всіх християнських державах, свою радість про Воскресіння Христа голосять великодніми дзвонами. Цей звичай глибоко закорінений і в Україні.

Хто з нас, старших, хто вродився в Україні і хоч короткий час жили там перед більшовицькою окупацією наших земель, не пам'ятає цього величного святкування Великоднім свят із чудовими хороводами-гільками перед церквою, обдаровування писанками своїх рідних і знайомих та цього прекрасного гомону наших великодніх дзвонів, які раннім ранком, в часі чудових Великодніх Богослужень і описів, голосили світові радісну новину: Христос Воскрес! А десь далеко чуті було відомі цих самих, або інших, дзвонів, які відповідали: Воістину Воскрес!

Про цю музику великодні дзвони грають зарання, бо зоря сходить рання, дзвони грають, вітають, бо зоря є ясна, дзвони грають зарання, від самого світання, дзвони грають, вітають, воскресє весна.

А чому так дзвони грають, бо, як пише Ярослав Боженська, у своїй поезії „Христос Воскрес“:

Дзвонять дзвони, гомін ліне
Ген, високо до небес,
Бо сьогодні День Великий:
3 мертвих Божий Син
Воскрес!

Багато в нас написано про великодні дзвони, майже всі наші поети щось про них написали і наші великодні дзвони написали, пригадуючи, що голос наших великодніх дзвонів нам пригадував і пригадує сьогодні, що Той, що Його розп'яли на Голгофі, покляли відтак у гріб, привалили каменем, коло гробу поставили сторожу, всі Його покінули, бо думали, що Він погребаний назавжди. А Він, як сам передсказав, трі-

Василь Витвицький

КАНТАТА „ПОСЛАНІЄ“

Т. ШЕВЧЕНКА — А. РУДНИЦЬКОГО

начних мистецьких одиниць. 23-літня насправді гармонійна співпраця членів хору з ініціативним композитором Марією Рудницькою вийшла друком під кінець року симфонічна кантата „Послання“, слова Тараса Шевченка, музика Антона Рудницького. З Науковим Товариством ім. Шевченка в'язали нашого композитора не один, а численні вузли. Передусім він дійсний член НТШ і довголітній співробітник його великого науково-видавничого проекту — „Енциклопедії Українознавства“. Як музикознавець він неодноразово заторкував теми особливо близькі до Товариства, як „Тарас Шевченко і наша музична творчість“, „Музика до поезії Шевченка і пролетарська ідеологія“. Чи можна відзначити ювілей НТШ без кобзарської музики? Найіскренніше те, що сама ідея написання великого твору на слова Т. Шевченка вийшла саме з кіл НТШ. Первісно це в'язалося з плямю відзначення 100-річчя з дня смерті Поета 1961 року. Додати б, що під фірмою НТШ появилось 1980 року. Збірник праць і статей А. Рудницького під заголовком „Про музику і музику“.

Знову ж, коли мова про хор „Кобзар“ у Філадельфії й його довголітній співпрацю з диригентом і композитором А. Рудницьким, то це явище варту особливої уваги. Маю на думці питання впливу оточення на діяльність і творчість визначеного композитора, який кладе собі за мету висловити музичною мовою те, що було сказане поетичним словом, стелить ся дві можливості, дві дороги, при чому вага цього

ВЕЛИКОДНІ ДЗВОНИ

того дня воскрес.

І тому церковні дзвони гудуть і своїми голосами закликають: Радійте! Христос Воскрес! А наші предки цей звук підхопили і чудові воскресні пісні склали і співали: Воскресіння день, просвітимося люди!

Пасха, Господня Пасха!
Бо від смерті до життя, і з землі до неба
Христос Бог нас перевів,

І тому пісню перемоги співаємо:

Христос Воскрес із мертвих,
смертю смерть подолав...

Великдень збуджує в нас нову віру: коли Христос воскрес — воскреснемо й ми!

Коли будемо вслухуватися на Великдень в радісний гомін дзвонів, варто пригадати собі коротку історію церковних дзвонів.

У наших чужих енциклопедіях знаходимо цікаві інформації про дзвони. Археологи твердять, що китайці мали дзвони ще 2000 років до Христа, але форма їх дзвонів була інша, мали вигляд пукатої бомби. Історики знову ж твердять, що дзвони були знамі старим єгиптянам, жидам, грекам, римлянам й іншим народам старого світу.

У Святому Письмі масомо згадує, що за часів Соломона, в сруссаліському храмі жили дзвони, коли персоясценник входив до святині і коли виходив з неї, щоб люди у притворі знали, яку частину Богослуження виконувало.

Християни в перших віках дзвонів не вживали, що зрозуміло, бо християнство було переслідуване, а всі Богослуження мали тайний і заборонений характер. Початок вживання дзвонів у християнському світі дала Італія. Кажуть, що Папа Себастьян у 604 році видав розпорядок, щоб початок Богослуження заповидали дзвонами.

Певна вістка про дзвони, — як подає проф. Е. Онаньчак, — походить аж з 741 року, коли Папа Захарій подарував дзвони для монастиря в Монте Касіно (де в часі Першої світової війни приміщувався найбільший табір полонених українських старшин австрійської армії).

З історії знаємо, що Папа Іван XII (952-972) у 968 році наказав вилити великий дзвін для Лятеранського Собору св. Івана, сам його благословив та назвав ім'ям „Іван“.

Уживання дзвонів у християнських церквах набрало поволі глибокого символічного значення, а саме: голос дзвонів має символізувати голос апостолів, святих, римлянам й іншим народам старого світу.

Наскрізь оригінальна і вагома роль одного з поміж інструментів, а саме виолончелі. Як знаємо, це був улюблений інструмент Тараса Шевченка. Поет сам писав, що в грі виолончелі з фортепіано вчувається йому „божественна гармонія“. Цікаво, що незалежно від „Послання“ А. Рудницького, подібне завдання сповняє виолончель у Тарасовій Шевченків присвяченій оркестровій поезії „Душа Поета“ кийського композитора Андрія Штогаренка.

Час написання „Послання“ (1959-1960), роки виконання (Філадельфія і Нью Йорк 1962, Вашингтон 1964), а тепер рік появи друком (1988) мають свою вимову. Ми є свідками явища, яке можна було б назвати добою регабілітації вокальної, особливо хорова музика. Числячи загальною, можемо сказати, що в першій половині XX століття українські композитори куди більшою мірою висловлювалися на полі інструментальної музики, ніж вокальної. На наших очах друга половина цього століття приносить шораз виразнішу зміну у цьому відношенні, зміну помітну однакову у творчості наймолодшої хвилі українських композиторів, які в виконавчій практиці. Таким чином поява друкованого „Послання“ Т. Шевченка — А. Рудницького є не тільки замінитим культурно-громадським ділом, але й подією на часі.

гелія аж до Воскресної Утрени вживано лише „клепачок“ для скликання народу до церкви.

У Велику П'ятницю зобов'язував строгий піст і люди їли того дня щойно після положення Плащаниці, що починалося о год. 3-ій після полудня. В трикратному обході докола церкви, що її несли найповажніші гасди, з горючими трійцями й свічками й з хрестом, без червоних коруг, які в тому часі були звичні, брали участь, під духовним проводом свого пароха. Всі люди, після зложення Плащаниці на тетраподі приступали навколівши і цілували її.

У Велику Суботу господині пекли паски, приготували грудки сира, били свіже масло в колотільницях, варили шинки, ковбаси, яйця тощо.

Як лише починало смеркатися, тоді хлопці, (а деколи й дівчата) шкільного віку збиралися біля церкви й на окрайчику швинтаря в призначеному для цього традицією місці, розпалювали огонь. В цьому вогні спаливали вони зрізані з дерев гілки. Звичайно забавлялися вони біля цього вогню аж до пізньої ночі, коли-то туди почали приходити дорослі парубки, а відтак і старші поважні гасди. Гасди сиділи на грубих лнях і розпалювали собі різні пригоди свого життя, а парубки постачали дерево для вогню, щоб не погас бодай упродовж чергових двох днів, бо й тоді ще збиралася молодь біля цього вогнища.

Вогонь розпалювали на згадку тих вогнищ, що горіли тієї холодної ночі, коли Юда Іскаріотський видав Ісуса Христа на тортури й розп'яття. Завжди ж тоді подбав про те, щоб гасди заговорили і про апостола Петра, який грісив при одній з таких ватер, коли то судили Ісуса, а при тому, маючи, людські слабості відкріс свого Учителя.

Перед північю паламар закатавав у велику „клепачку“ в дзвіницю, щоб скликати людей на Воскресну Утрину. Збиралися у притемненій церкві, отець-парох із найповажнішими гасдами вносили Плащаницю, хрест, хоругви, горючі трійці й свічки й точно опівночі розпочав обхід докола церкви. Стуканням хреста у церковні двері й співом „Христос Воскрес“ відчинили двері церкви й тоді під гомін дзвонів входили люди до освіченої церкви. Священник з дияками в крилосах по обидвох боках церкви співали Воскресну Утрину. Усі люди співали з ними. Цієї радости на обличчях людей, ніяк не можна описати, це лиш можна пережити. Після Богослуження люди йшли домі.

Іван Драч

Чорнобильська мадонна

(Уривки)

Як з моторошним сну.

Душа моя встала,

Як тяжко їй

Вставати і німіти.

Питаю душу я:

Душе моя, Ви є?

Вона мовчить і є —

Лиш годі зрозуміти.

Чому мовчиш, кажу,

Чи ти вже не моя,

Чи тобі душно,

Душе, до знемоги?

Чи так тебе,

Душе, кайданим крутія

Крута мого життя

І хист-мій преубогий?

Мовчить душа з душі,

Мовчить мій цілий світ,

Загорнутий в лихі,

В словесні целофани...

Пучками големи

З душі збираю лід...

Як ранить ті пучки...

Як душу тяжко ранить...

Стали в вікна бити шерші

І джемелі густі,

Стали душі, тяжко вмерші,

Натовпом густим.

І чого б мене питати,

І нащо б я їм,

Коли ти сам не дам я ради

Із життям своїм.

А вони мене питають —

Що воно ї куди.

І не дихають — ридують

Голосом біди.

Що мені собі сказати?

Бо я більше в них,

Більше в них питаю ради

В сумнівах нічних...

З ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ ПРО УКРАЇНСЬКИЙ ДЕМОКРАТИЗМ

Автор фейлетонів у „Свободі“ О-КА є незвичайно блискучим обсерватором людських прикмет і хиб, а зокрема різних явищ у нашому громадському житті.

Будучи жінкою з витонченою культурою, досвідченою і доброю журналісткою із уміньм подати свої спостереження читачеві у такій притаманній їй формі, що її твердження стають не тільки незвичайно цікавими, але й повчальними своїм змістом. І тому їх читають радо і з великою приємністю.

Недавно появилася дуже цікавий фейлетон п. н. „Український демократизм“ („Свобода“ ч. 60 з 1-го квітня ц. р.), у якому О-КА дуже влучно підхопила і пише, як різно і фальшиво деякі інтерпретують поняття демократії чи демократизму. Звичайно, що в короткому фейлетоні авторка не могла ширше розвинути цієї проблематики, хоч і подала загальнішою приклад такої інтерпретації. Тому хочу при цьому доповнити її твердження іншими прикладами, бо вони дуже характерні.

У нас чомусь завелось

(Закінчення на стор. 3)

Згодом веселий гомін усіх дзвонів скликав людей на величаву Божественну Літургію о год. 10-й рано люди спішили до церкви з великими кошмиками. Кошки з пасками і прочим накрітими вишитими рушниками, укладали під стіною, коло церкви. Біля кожного кошмика горіла свічка. Божественну Літургію співали і ті, що в церкві, і ті, що з пасками стояли назовні. Годі описати той настрій, що витворився в душах святоко одягнених і радісних людей.

Після закінчення Божественної Літургії паламар і старші брати нашивку будували престол на подвір'ї, поміж двома рядами уложених кошмик з пасками, а тоді входила процесія з хоругвами, трійцями й горючими свічками. Священник при цьому престолі відправляв Молебень, а після посвячував кожний кошмик з паскою. З почуттям радости люди спішили з пасками додому...

Входячи із свяченою паскою в дім, господар трічі кланявся, говорячи „Христос Воскрес“, а всі в домі відповідали йому кожного разу „Воістину Воскрес!“ Тоді клали посвячену паску на середину стола, а докола неї всі інші страви. Господар, перекрестивши паску трічі словами „Христос Воскрес“, розрізував її на скибки й відтак ділився з кожним членом родини свяченим яйцем. Щойно тоді усі сідали і розпочинали їсти. Після з'їдження яйця з хлібом з маслом, звичайно заминали посвяченим вином. І споживали шинку, ковбасу, сир, а з ними й червоні бурячки з хроном. Кава із сметаною — це одинока несповна страва, що її споживали на снідання, яке закінчували виноградом чи іншими свіжими овочами.

Після розговання паскою і яйцем люди відпочивали. Лише молодь збиралася коло церкви, дехто біля тліючого вогнища, дехто у дзвіниці щоб відзняти всіма дзвонами, а інші, співали гаділки. Коло третьої години люди сходилися на Вечірню. Всі одягнені у нову одіж. Хресні мами відшукували своїх похресників і обдаровували їх писанками. Після вечірні люди довго не розходилися по домах, а молодь продовжувала забави.

Другий день свята у нас називали Поливальний. Перед Богослуженням лише трохи скроплювали і поздоровляли їх „Христос Воскрес“. По полудні збиралися легіні групами й ходили від дому до дому, в яких були дівчата й віку. Ї обдали їх. Якщо був гарний і теплий

(Закінчення на стор. 3)

Петро Стерчо

ВЕЛИКДЕНЬ У КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ

Великдень для українського народу є найрадіснішим святом. В карпатській Україні святкували за моїх молодечих років Великдень більш урочисто ніж яєнебудь інше свято. Святкували в нас Різдво дуже урочисто, але велич Великодня в тому, що Син Божий воскрес на третій день після Його розп'яття на хресті й поховання у гробі; смертні люди не воскреснуть! Той же Великодня до Вознесіння люди вітають „Христос Воскрес!“

Релігійна суть Христового Воскресіння всюди між християнами та сама. Але різні народи розвинули свої власні притаманні звичай пов'язані із празнуванням Великодня. І в Карпатській Україні розвинулися й плекалися своєрідні звичай, які в деякій мірі різнилися в різних місцях. Тому мені доведеться обмежитися лише до спомину про святкування Великодня у моєму рідному селі — Кузьмині, на Мукачівщині.

Приготування до Великодня починалося Великим Постом, що тривав у нас повних сім тижнів. Під час Великодо Посту старші класні місцеві школи ставили на сцені якийсь театральний твір, з яких найпопулярнішими були „Добродієте, перевищає багатство“ Олександра Духовнича та „Без Бога ні до порога“ Августина Волошина.

Першою частиною підготовки до Великодня була масова участь людей у Страсній утрени у Великий Четвер. Під час читання Євангелії старші брати стояли перед тетраподом із трьома горючими трійцями, а до кожного Євангелія входили ще й додатково два господарі із горючими свічками, що їх гасили щойно після відчитання дванадцятго Євангелія. Під час читання кожного Євангелія дзвонили всі дзвони „Василій“ (Церква св. Василя), „Геооргій“ (це по моєму покійному батькові, який уфундував був ці дзвони) й найменший „Михай“, який дзвонив найтоншим голосом. Після дванадцятго Єван-

(„Українське Слово“, чч. 2319 — 2320, Париж, 4 — 11 травня 1986 року).

Рада Директорів Товариства „Св. Софія“
має шану запросити Вас на

СВЯТКУВАННЯ 15-РІЧЧЯ „СВ. СОФІЇ“

Релігійного Товариства Українців Католиків, ЗСА
що відбудеться

в суботу, 6-го травня 1989 р. о 5-й год. по пол.
в Ля Саль Університеті — Юнійон Бол Рум
при 20-й і Олней Авеню, ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

У ПРОГРАМІ:

П'ятнадцятиліття Товариства Св. Софія, ЗСА —
Д-р Романа Навроцька

За долю застрішнього дня Проф. Леонід Рудницький
Святочна трапеза Йосиф Тереля

Релігійний рух в Україні Йосиф Тереля

Програмою веде: Проф. Альберт Кіпа
Даток 35.00 дол. від особи

ВВЕСЬ ДОХІД ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ДОПОМОГУ ЦЕРКВІ В УКРАЇНІ

КОНЦЕРТИ КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ

ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ДИРИГЕНТ
ВОЛОДИМИР КОЛЕСНИК

Концерти присвячені 175-літтю з дня народження Тараса Шевченка і порі перенесення домовини Поета з Петербургу до Канади.

Windsor, Ont. — Detroit — Sunday, May 21, 1989, 3:00 p.m.
Cleary Auditorium, 201 Riverside Dr. W.

Cleveland, Ohio — Saturday, May 27, 1989, 7:30 p.m.
Suyahoga Community College Auditorium
11000 West Pleasant Valley, Parma, Ohio

Toronto, Ont. — Sunday, May 28, 1989, 4:00 p.m.
Metro Convention Centre, 255 Front St. West

Chicago, Ill. — Sunday, June 11, 1989, 3:00 p.m.
Lane Technical H.S. Auditorium, Western and Addison Streets
Sponsored by Local Branch of U.C.C.

КВІТКИ МОЖНА НАБУВАТИ В КНИГАРНІХ І КРЕДИТІВКАХ

До програми концерту входять композиції і обробки Гната Хоткевича на тексти Поета, які ще ніколи не виконувалися.

Не омийте нагоди послухати унікальну програму цих концертів, яка мабуть не скоро повториться.

„В Україні...“

(Закінчення зі стор. 1)

ниці наступальній армії Гітлера українці вітали як визволителів. Від Києва на сході, — продовжує Сафасер, — до Львова, міста, що його вхопила Москва від Польщі, націоналістичний український Рух зростає на силі, проголошуючи автономію УССР, а думаючи про тим про повну самостійність. Українська маріонетка, член Політбюро, 71-річний Володимир Шербицький, не може вже упоратися з патріотичними літературно-постичними товариствами й братствами, які з Церквами, які дати собі раду з перебуваючою.

Але Москва, — пише далі В. Сафасер, — не може собі дозволити такої розкоші, щоб націоналістичний загал, що вибухнув в Грузії, розпалюється в Україні. Це і є центром бійки на нарадах у Москві.

Щоб опанувати ситуацію, а не бути поставленим перед доконаним фактом, — Горбачов, взявши ініціативу в руки, наварив пальцем на Шербицького за неспішну „перестройку“ і за невміння втримати контроль над Україною, закладаючи йому „думання старими категоріями“, невміння іти в ногу з інтелігенцією, що йде вперед. І Горбачов запропонував Шербицькому відійти в небуття, так як перед тим відійшов Лігачов у вересні.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!

UFU Foundation, Inc.
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

На захист Шербицького, проте, виступив Віктор Чебриков, закликаючи Горбачову, що перестройка вирвалася з-під контролю, не давши ані очікуваного збільшення продуктивності, ані не здобувши допомоги зі Сходу, і що Горбачов винен за неспокій й заворушення на периферіях СРСР, а це загрожує єдності самого Советського Союзу.

Тож Чебриков кличе спити горбачовську критику партійців — „застійників“, а по-справжньому розтопити протидієві елементи у СРСР, які використовують кожну нагоду, щоб розпалювати націоналізм.

Сафасер подає такі чотири розв'язки цієї запутаної справи, пропонуючи читачам самим вибрати собі найбільш бажану: перша — Горбачов переміг своїх супротивників і назначить якогось популярного українця для опанування ситуації в Україні, ніж був Шербицький. Друга — переміг Чебриков: дисидентів візьмуть за чуба і на Сибір, а український рух разом із гласністю випарується, як „Празька весна“.

Третя розв'язка — досягнено компроміс, щоб ніхто, не вдарив лицем з „грозюку“, і гласність і все інше обговориться на Конгресі народних депутатів наступного місяця. Тим часом буде дозволено Червоній армії твердо адарити по неслухняних демонстрантах (що розв'язку вибрав собі і Вілліам Сафасер як найбільш правдоподібну). Четверта розв'язка — це гумористичне „БОГ-САТ“, перші літери з шести слів: „тільки пачка старих хлопців, що сидять навколо столу“ (Bogsat — just a bunch of Guys Sitting Around a Table).

Найсумніш те, що не виключено й „друга“ розв'язка — поворот до сталінізму, і це теж підкреслює, як Горбачов прорахувався, вірячи, що можна керувати наростаючими незадоволеннями серед народів і дозувати їх. „Насправді ж невелике засмакування волі викликає більший і більш апетит, аж до справжнього нестерпимого голоду“, — кінчає свою статтю Сафасер.

Ще про...

(Закінчення зі стор. 2)

ні. Всякі акції, а головне національні святкування відбуваються спільно, або ротаційно, лиш подекуди, де не можуть домовитися, ці святкування відбуваються окремо. Але є місцевості, де виправді існують відділи обох централів, але такі святкування чи окремі акції, як наприклад, відвідини у посади міста чи губернатора у справі прокламції з нагоди 22-го січня, Тижня Поневолених Націй, 1000-ліття Хрищення Русі, України чи інших нагод, беруть участь представники місцевих організацій під протекторатом однієї централі, без представників другої централі, бо організатори не вважають за відповідне запросити до участі представників другої централі.

Або ще інший приклад. Відбувається ювілей для визначення заслуг якоїсь визначної особи чи організації. На бенкеті з цієї нагоди складають привітні представники різних організацій, в тому і однієї централі, але чомусь не допускають до привіт представників другої централі.

Очевидно, що це діється не випадково, але тенденційно з розрахунком виринити одну централю, а принизити другу.

Таких прикладів можна навести більше. Однак висвітлювати їх кілька, щоб підтвердити, як спотворено у нас поняття демократії.

Д-р Роман Барановський
Кергонксон, Н. Й.

МАЄМО НА СКЛАДІ ПРАВОПИСНИЙ СЛОВНИК Г. ГОЛОСКЕВИЧА

Близько 40 000 слів, видання дев'ять, Нью Йорк, 1966, стор. 451. Ціна 15.00 дол. за примірник і один долар за пересилку. Мешканці стеюти Нью Джерзі обов'язково додати до ціни 6% податку продаж.

СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

„Прославляймо...“

(Закінчення зі стор. 1)

сіння? Погляньмо навколо нас, як уся природа, прокинувшись від зимового сну — смерті, воскресаючи до нового життя і цієї весни, всіма фібрами, у всіх своїх проявах славить Воскресіння свого — Христа Бога. У проміннях весняного сонця, у легких подувачах весняного вітру, у свіжій зелені лісів, лугів і нив озимини, у лагідному хлюпанні розмірених річок і в тихому дзюрчанні оживлених струмочків — у всьому відчувається одностійна пісня радості від перемоги життя над смертю, що її — цю перемогу — здобув і родові людському дарував Воскреслий Спаситель Христос, бо „поглянута смерть (Його) перемогою“ (Кор. 15, 54).

До тих же, які не влилися ще в цей мільйонголосьний хор янголів, людей і всього живого, у цей хорал всевітньої подяки Богові за дар і тимчасового життя на землі, і за дарування життя вічного у Царстві Його через Христа Воскреслого, лунає палкий заклик Апостола народів: „Сплячий, вставай, і воскресни із мертвих, — і освітить тебе Христос!“ (Ефес. 5, 14).

Нехай же преславно Воскреслий Христос збудить від сну безвір'я, недовір'я і байдужості усіх убогих на розум, які ще не бачать величчя Творця свого. Нехай же Він освітить їхній розум божественною премудрістю Своєю, щоб і вони разом з нами єдиними в єдиним серцем славили й ославляли всечесне й величне ім'я Єдиного в Святий Трійці Бога — Отця, Сина і Святого Духа, Бога не мертвих, а живих.

З цим святом перемоги світла над темрявою, права над неправдою, любови над ненавистю, життя над смертю — з цим святом Віри, з цим святом над святами сердечного вітання всіх Вас і молитовно бажамо повної духовної радості, що її дарував нам Воскреслий Христос, і що її ніхто не відбере від нас. Амінь.

† Ізяслав,
Архієпископ Чигиринський
† Єлисей,
Єпископ Луцький
† Олександр,
Єпископ Уманський

Великодні...

(Закінчення зі стор. 2)

щеників і проповідників. У добі хрищення України дзвонів не знали, бо не знала їх Візантія, звідки Україна прийняла християнську віру. В Україні дзвони прийшли, мабуть, з Німеччини, через Новгород, де вони були вже в 1066 році. У „Слові о полку Ігореві“ читаємо: „Князь Всеволод судив людей, князем порядкував городи, а сам вночі вояком уганяв: з Києва перед півнями до Тмутаркині, вояком перебігав дорогою Хорсові. Йому дзвонили рано у св. Софії, в Полоцьку, а він вже в Києві чув дзвін“.

Масмо літописні відомості, що король Данило Галицький спровадив великий дзвін з Києва і на його зразок велів ще кілька таких вилити. У Львові масмо дзвін із 1341 року, який висить на дзвіниці Святоюрського собору, і є найстаршим дзвоном на українських землях. Він має напис старослов'янською мовою з якого дізнаємося, що він був вилитий за князя Дмитрія.

Славний дзвін „Кирило“ в Успенській церкві у Львові, що висить на т. зв. Корняківській вежі. Завішено його у 1571 році, зараз по закінченні будови. Після великої пожежі в місті „Кирило“ впав і ушкодився. Його перелито і знову завішено на вежі в 1786 році, де він висить досьогодні.

„Кирило“ має два метри висоти і стільки ж ширини, прикрашений плоскорізьбами, які зображають Розп'яття, св. Михайла і ще якогось святого з пальмовою гілкою в руках. Напис говорить про дату нового посвячення за єпископа Білянського, про його ктиторів, поміж якими є ім'я артиста-малювача Остапа Білянського та замітка, що дзвін перелито в лярні Теодора Полянського у Львові. Мені приємно про цей дзвін згадати, бо це моя парафія.

А ми тут, у вільному світі, святкуючи Христове Воскресіння, не забуваймо, що до наших гарних великодніх традицій належить і дзвони, великодні дзвони, які пригладують нам, як каже наш славний поет О. Олесь:

Готові будьмо! Близько час.
Коли святі церковні дзвони
Благословлять нам сонця
І сколихнуть усі кордони.

Готові будьмо! Це не сон
Я бачу наповні великі.
Обійми, сльози на очах
І теплі стиски рук і крики.

О, Дзвони радісні гудіть,
Надію лайте в хорі гудіть.
Дивіться в натопні —
Христос.
Дивіться: люди — знову
люди.

Великдень...

(Закінчення зі стор. 2)

день, то виводили дівчину до колодязя і там обливали її відрами води. Дівчата, звичайно, пручалися, але в дійсності вважали для себе найбільшою обидою, якщо група хлопців поминула б їх дів. За „обливання“ кожна дівчина обдаровувала кожного легіна писанкою, а для свого улюбленого залишала на кінець найкращу і з ним христосувалася. На третій день свят був звичай, що дівчата поливали хлопців, а жінки чоловіків, але не так „обильно“.

В Тимину Неділю йшли на цвинтар. На св. Юра з'їдали посвячений із паскою, а відтак засушений „Юривник“, тобто плетений колач із пшеничної муки. Це, мабуть, пов'язання Великодня із колишнім святом весни, бо на св. Юра на Закарпатті вже справжня, тепла весна й трава зеленіє...

ЧЕХО-СЛОВАЦЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство ЧТК повідомило, що до Праги незабаром прибуде з офіційною візитою східнонімецький диктатор Еріх Гонекер. У повідомленні нічого не говориться чого саме приїжджає комуністичний керівник Східної Німеччини, але преса написала, що він приїде на запрошення ЦК КПЧ. Політичні спостерігачі кажуть, що Чехо-Словаччина і Східна Німеччина, дві найбільше економічно розвинуті країни в комуністичному блоці держав. Однак в обидвох країнах реформа Міхаїла Горбачова зустріли з явним спротивом комуністичних лідерів.

ОМУА

Об'єднання Мистців Українців в Америці
запрошує на

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ КАРТИН ОЛЕКСАНДРА КОСТЕЦЬКОГО

ГІСТЬ З КИЄВА

у неділю, 7-го травня 1989 р., о год. 1-й дня в Галерії ОМУА, 136 Друга Авеню в Нью Йорку, Н. Й.
Виставка відкрита в будні — 6-8 веч., в суботи і неділі — 1-8 веч., триватиме до 14-го травня 1989 року.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього
31-го грудня 1988 року
відійшла у Вічність
наша Найдорожча
МАМА І БАБУНЯ

бл. п.

Святослава Жуковська

З глибокою і щирою вдячністю ставемо перед Приятелями та Знайомими, що в дні нашого великого смутку зложили нам особисто, листово чи телефонічно вислови співчуття, розради та морального підтримки.

Зокрема сердечно дякуємо о. Христофорові Войтині, ЧСВВ, парохієвській св. Йосафата за молитви, панакхиди, похоронні відправи та теплі слова потіхи.

Дякуємо з глибини серця родині, яка прибула з Рочестеру та Кеноси, щоб віддати останню пошану і нас підтримати на дусі.

Особливо хочемо з вдячністю відмітити та подякувати п-ні Ліді Колодич, яка в тяжкій хвилині поспішала з моральною допомогою. Також інж. В. Колодичнові за зворушливі прощальні слова на панакхиді та поминальному прийнятті, як і різнож. д-рові П. Джулеві за незабутні слова про Покійну.

Сердечно дякуємо хористам чоловічого хору, в супроводі п. С. Феденка, які зворушливо співали на панакхиді та похоронних відправах.

Щира подяка тим, хто несли домовину: інж. В. Колодичнові, п. Л. Пелецькому, п. П. Ковчезі та членам родини.

Щиро сердечно дякуємо нашим приятелям, що виказали уважність і допомогу, особливо паням О. Мигаль, М. Давид та Х. Липецькій.

Особливо подяка за квіти які прислали: д-р М. І. Лебедюк, д-р О. І. Д. Якубович та Лікарське Товариство.

Ми були справді зворушені участю на панакхиді та похоронних відправах та з глибини серця дякуємо всім приятелям за молитви, Служби Божі та усім жертводавцям.

Замість квітів у пам'ять Покійної склали:

НА БІЛИЙ БІР

По 100 дол.: д-р Р. І. Д. Білик, д-р М. І. Лебедюк; 40 дол.: д-р З. І. І. Михайлюк; 30 дол.: Л. І. Н. Гевко; 25 дол.: Т. І. Г. Гнатчук, І. І. Г. Панчак, д-р А. І. С. Спосарчук; 20 дол.: Л. І. Б. Казавич, Б. І. С. Кордуба, М. І. Н. Кунинський; 15 дол.: С. І. І. Білий, Б. І. В. Андрушків; 10 дол.: І. А. Козак, Е. Бавко, Р. І. Х. Козак, Т. Обухівський, О. І. А. Бігун, О. Бевчик, І. І. І. Паш.

НА СЕМІНАР в GLEN COVE

По 100 дол.: В. І. Н. Петрик; 25 дол.: В. І. О. Пеліж, F. and M. Serto; 20 дол.: В. І. Х. Гнатчук, П. І. Ю. Калітанець, Д. Дудра, Я. Кривий, д-р М. І. Д. Р. Григорчук; 10 дол.: Б. І. С. Косак, М. І. І. Прийма, І. Савірка, О. Савчук, М. Дрогомерецька.

НА СЕМІНАР в БРАЗИЛІЇ

По 100 дол.: д-р А. І. В. Машорак; 50 дол.: М. Прийма; 30 дол.: П. І. Х. Липецький; 25 дол.: Б. І. М. Дяків; 20 дол.: М. І. А. Соко, Р. І. І. Кордуба, Б. І. Б. Федорак, Р. І. М. Стефанюк, Б. І. М. Ковч; 15 дол.: Д. Конюх; 10 дол.: Д. І. В. Прийма, П. Шаенко, С. І. Е. Климишин, Н. Озарків, Ю. І. П. Бараник.

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖБІ В УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКВАХ

По 20 дол.: О. І. В. Мигаль, М. І. О. Трешневський; 15 дол.: д-р П. І. О. Галицький, І. І. Б. Черниця; 10 дол.: О. І. М. Кальба, Б. І. О. Середюк, С. Мигаль, А. І. Н. Сасик, Р. І. В. Дигдало, Я. І. К. Співак, А. Дяків, М. Зубаль, М. І. Н. Кунинський, М. І. Н. Кунинський, Ю. І. З. Юрків, П. І. М. Томин, І. З. Василькевич, Ковалішин, В. І. І. Кушнір, Д. Дудра, О. Пончина, Сенік-Степелма, Я. Шулж, Л. Татух.

ЦЕРКВА СВ. ЙОСАФАТА В ВОРРЕН

По 50 дол.: д-р П. І. Д. Жуль; 25 дол.: С. І. А. Феденко; 10 дол.: Р. Бараник, В. Слободян.

ЦЕРКВУ НЗПДМ

По 25 дол.: д-р М. І. Х. Юзич.

УКРАЇНСЬКИЙ СТИПЕНДИЙНИЙ ФОНД ПРИ ГАРВАРДСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

По 25 дол.: Я. І. О. Дужий.

НА СУА

По 20 дол.: В. І. П. Колодич, С. Огбаєв.

НА СКВУ

10 дол.: М. І. Е. Татарин.

НА УАКРАДУ

10 дол.: А. І. М. Василькевич.

САМОСТІЙНО ВИСЛАПИ:

НА СТИПЕНДИЙНИЙ ФОНД в БРАЗИЛІЇ: 100 дол.: д-р О. І. Я. Гудзак.
НА СПЛУЖБИ БОЖІ: Б. І. Н. Петрик, М. Жуковський, о. В. Кармазин, В. І. Е. Салік, С. Паша, д-р Е. І. Б. Гелета, М. Вергун, М. Лозинська, О. Павлішин.
НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ: П. Домбчевська, М. Крамарчук, І. Мартинець, Г. Павлішко, М. Пилипець, І. Русна, Т. Шутер, Г. Тицька, Д. Тишовицька, І. Шмигель, Н. Гуран.
РАЗОМ 100 дол.
НА HEARING AID FUND: 25 дол.: PTG Mayfield City Schools.
НА AMERICAN HEART ASSOCIATION: Saratoga Medical Staff.
Побіч щоденних молитов за душу Покійної Мами і Бабуні Святослави Жуковської складаємо на:

Білий Бір \$500.00
Сиротиниць в Бразилії 200.00
Українську радіопрограму „Гомін України“ 200.00
Фонд Оборони Людських Прав (UNCHAIN) 100.00

РАЗОМ \$1000.00

Окремо Соня Городиська на Білий Бір \$50.00

Ще раз наша щиро-сердечна вдячність та нехай Всевишній Господь Бог нагородить Всіх добродіїв.

У глибокому смутку:
д-р ОРЕСТ І РЕНАТА ГОРОДИСЬКІ
та діти СОНЯ, МИРОН І ЛІЛІА

РАЗОМ

НА Білий Бір \$1055.00
НА семінар в Glen Cove 300.00
НА семінар в Бразилії 370.00
Богослужби в Українських Церквах 270.00
Сиротиниць в Бразилії 200.00
Українську радіопрограму „Пісня України“ 200.00
Фонд Людських Прав 100.00
Церква св. Йосафата 95.00
Церква НЗПДМ 25.00
УСФ при Гарварді 25.00
СУА 40.00
СКВУ 10.00
УАКРАДУ 10.00

РАЗОМ \$2700.00

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ в НЬО ЙОРКУ
136 Друга Авеню, ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ

запрошує своїх Членів і Прихильників на

ДОПОВІДЬ Миколи Лебеда

на тему:

„СУЧАСНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ ТА УКРАЇНСЬКА ЕМІГРАЦІЯ“

Доповідь відбудеться в п'ятницю, 5-го травня 1989 р. о год. 7-й вечора

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК
ВИННИЧЕНКІВСЬКА КОМІСІЯ
запрошує Вас на

КОНФЕРЕНЦІЮ

присвячену літературній творчості

Володимира Винниченка

ДОПОВІДІ:

проф. РОМАНА БАГРІЙ (Йорк Унів.) — „Мати — суррогат і жінка у п'єсі ЗАКОН“
проф. ДАНИЛО СТРУК (Торонтонський Унів.) — „Що таке ГРІХ“
д-р МИКОЛА ЖУЛИНСЬКИЙ (Академія Наук, Київ) — „Ідеї і форма роману СЛОВО ЗА ТОБОЮ, СТАЛІНІГ“

Коментатор: проф. ЄВГЕН ПАЩАК (Ля Саль Унів.)

Програму переводить: д-р ЛАРИСА ІШКІВЧИК

Рівночасно буде ВИСТАВКА МАЛЯРСЬКИХ ПРАЦЬ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

Дата конференції: субота, 6-го травня 1989 р. Час: 4-та год. по пол.

Місце: УВАН, 206 West 100 Street, New York, N.Y. Tel.: (212) 222-1866

Пластове Плем'я „ПЕРШІ СТЕЖІ“
впаштовує

ДЕННИЙ ТАБІР ПТАШАТ

для дітей від 3-6 року життя

Табір відбудеться на СОЮЗІВЦІ від 8-го до 15-го липня 1989 р.

Оплата за поїзд на Союзівці для дорослої особи і 1 дитини \$450.00.
Замовлення кімнат із \$50.00 завадку вислати на адресу:

ТАБІР ПТАШАТ
Ukrainian National Association Estate
Foordmore Road, Kerhonkson, N.Y. 12446 ■ (914) 626-5641

Члени УНСоюзу одержують 10% знижки.

Таборова оплата \$50.00. Зголошення надсилати на адресу комендантки табору
пл. сен. Марусі Дармограй Мулик Ч. Ха.
Mrs. M. Darmohraj Mulyk, 63-145 Alderton St., Rego Park, N.Y. 11374

Реченець зголошень: 15-го травня 1989 р. Табір обмежений до 30 дітей.

ЗГОЛОШЕННЯ НА ТАБІР ПТАШАТ - 89

Ім'я і прізвище дитини по-українському і по-англійському

Дата народження
Адреса
Телефон
☐ Резервую кімнату на Союзівці
Завваги

Ім'я і прізвище батька або матері
Підпис

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Франції Ролан Дюма підтвердив, що представник Палестинської Визвольної Організації Ясир Арафат на початку травня відвідає Францію з офіційною візитом і зустріне з президентом Франсуа Мitterраном, а також з іншими офіційними особами. Виправдовуючи це рішення, проти якого висказувалися як Ізраїль, так і жидівські організації Франції, Р. Дюма зауважив, що Арафат вже побував з візитами у Греції, Іспанії та Італії, а також був прийнятий Папою Іваном Павлом II. «Франція розуміє турботу Ізраїля, але ми повинні враховувати також і становище палестинського народу», — підкреслив французький міністер.

Праця 33-го Відділу в минулому році проходила під знаком 1000-ліття Хрищення України. Голова Відділу Іванна Шкарупа і багато членів брали участь у святкуваннях 1000-ліття в Клівленді, в посвяченні катедри св. Йосафата в Пармі, в скенумені Богослуженні в римокатолицькій катедрі св. Івана в Клівленді. Іванна Шкарупа і деякі членки їздили на святкування до Риму, Приявора в Югославію і до Вашингтону. Членки брали участь у протестантському «Марші правди» проти святкування ювілею Хрищення України в Москві, підписували резолюції до конгресменів і сенаторів з проханнями не брати участі в святкуваннях в Москві, доки не будуть легі

Діяльність 33-го Відділу СУА в Клівленді

лізовані Українська Католицька і Православна Церкви. 33 Відділ є членом Українських Злучених Організацій Клівленду і бере участь в праці громади. Деякі членки і голова Відділу входили до делегації, яка одержала від посади міста Клівленду Прокляття державності України.

Членки Відділу брали участь в зустрічах з Йосифом і Оленою Терелями, Миколою Руденком, Данилом Шумуком, Оксаною Гель — дочкою Івана Гелі — борця за права УКЦеркви в Україні.

Крім цієї зовнішньої діяльності 33-й Відділ не зазедбує й інших діянок праці.

З нагоди 1000-ліття Хрищення України Відділ вислав через Центральну 1,000 дол. на видання англійською мовою «Історії Української Церкви» сестри д-р Софії Сенік. При відділі утнує «Гурток книголюбів», який провадить Люба Боднар. В минулому році були чотири сходи. Прочитано і продискутовано

книжки Уласа Самчука «Втеча від себе», Миколи Руденка «Орлова балка», Володимира Гжицького «Чорне Озеро» і Семена Складенка «Святослав». Крім перших сходи Відділ проводить щороку кілька імпрез. Перша з них — різдвяна зустріч. Ця імпреза стала популярною і на неї приходило багато гостей. В минулому році відповідну програму приготувала Любомира Мичковська.

В червні Відділ відзначив своє 35-ліття святочним полуднем. Іванна Шкарупа, голова Відділу, привітала членок і гостей. Юлія Тарнавська, членка-основник, розповіла про заснування Відділу і подала огляд праці за 35 років його існування. Ірина Кашубинська начеркнула зворушливими словами силуетки померших членок. Люба Боднар прочитала дотепну, віршовану «історію» 33-го Відділу, пера Романа Стахура. Д-р Володимир Боднар виявився добрим інтерпретатором Грива Зазулі, читаючи гумореску про

труднощі в суспільній праці на еміграції.

В листопаді відбулося «Листопадове свято» для ширшої публіки. Свято відкрила голова Відділу Люба Боднар і виголосила святочне слово. Ірина Дубас рецензувала поему Романа Купчинського «Стрілецька шапка», а Міра Грабєць — вірш «Поклін лицарям».

Музейно-мистецька референтка Люба Боднар у співпраці з Марією Антонів зорганізувала мистецьку виставку Ірини Твердохліб. Ірина Кашубинська була головою «Обрядово-мистецької Комісії» прикраси собору св. Йосафата в Пармі. В Клівлендському Музеї помагають Ірина Кашубинська і Анна Глинська. На свято в честь княгині Ольги І. Кашубинська декорувала сцену. Деякі наші членки увключилися в працю Комітету спадщини. Стефа Цегельська влаштувала виставку українських церков на «Міжнародному фестивалі» на Флориді. На з'їзді української католицької молоді в Клівленді Ірина Кашубинська урядила виставку дерев'яних церков і літератури, зв'язаної з 1000-літтям Хрищення України. Вона також удекорувала габелоту з різдвяною тематикою до Кредитової спілки «Самопоміч». Ірина Дубас влаштувала виставку експонатів, що відносилися до Листопадового зриву. Міра Грабєць вислала до крамнички «Українського Музею» в Нью Йорку 32 малих предметів, вишитих членками Відділу. Відділ є трикратним месенатом Українського Музею в Нью Йорку. З нагоди 1000-ліття Хрищення України Відділ вислав до цього Музею 1,000 дол. на влаштування виставки ікон. Відділ є також членом Українського Музею у Клівленді.

Суспільна Опіка Відділу працювала дуже інтенсивно. Референткою була Дарія Говикевич. Відвідувано хворих членок по шпиталях і вдома. Вислано карточки

з побажаннями скорого видужання хворим членкам, а також з радісних нагод. Вислано 50 пакоч з одяжкою до Польщі, дев'ять до Бразилії і дві в Україну для родичів правозахисників. Щоб зібрати гроші на покриття видатків на суспільну опіку проведено дві збірки під церквами.

Референтуру стипендій провадить вже 16 років Іванна Бовк. В 1988 році вислано до Централі 4,490 дол. на стипендію. Відділ мав 21 стипендіста. Досі з наших стипендістів 7 студентів богославія прийняли єрейське свячення. Масмо 16 спонзорів. Вісім з поміж членства, а 7 з-поза Відділу і одну збірку стипендію 33 Відділу.

Виховною референткою була Оленка Тарнавська. В світлиці було 20 дітей. Світличку вже довго роки провадить наша членка Марія Антонів.

Хоча ми не мали господарської референтури, членки відділу перенесли страви і печиво на всі наші імпрези і на ширші сходи. На запрошення 12 Відділу Ірина Кашубинська провела у них кулінарний курс. Заступниця голови Ірина Кашубинська помагає голові порадами і заступала, як було потрібно.

На Загальних зборах 33-го Відділу, які відбулися 7 лютого ц.р. вибрано нову управу, а головою Відділу стала вже четвертий раз Іванна Шкарупа.

Марта Сидір

BUSINESS SERVICE

ГРОШІ ДО СССР
1 РУБЕЛЬ
ВКЛЮЧАЄ ВСЕ
\$2.10

(Включено доставка і забезпечення)
(Мінімальна замовлення — 30 руб.)
Ціни відповідають мінімальному курсу
своєї національної валюти і підлягають
будь-яким оподаткуванням і змінам
що можуть статися до вручення.

ОФІЦІЙНІ ПЕРЕКАЗІ
ВСІ ПЛАТІЖИ ПОВНІСТЮ
ГАРАНТОВАНІ
Вам посилається розписка
ліцензована і забезпечена
запорукою.

GRAMERCY
SHIPPING, INC.
744 Broad Street
Newark, N.J. 07102
Est. 1947

PIZNE

CHURCH BROCADES & TRIMS
Vestments or by the yard. For samples
write or call. Sorry we only speak English.

AMERICAN CHURCH SUPPLY
945 S. Baldwin Avenue
Geneva, IL 60134
(312) 232-8384

Пресовий Фонд „Свободи“

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи“ і дитячого журналу „Веселка“ та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 10.

Із спадку св. п. проф. д-ра Терпила, Канада	2,946.66	Ф. Гавришків, Гошен	5.00
Із спадку св. п. Івана Башуцького, Сан Дієго	50.00	Я. Головач, Оттава	5.00
О. В. Прийма, Франція	50.00	Л. Гавур-Петрів, Торонто	5.00
П. Мулик, Едмонтон	40.00	М. Дозорська, Таксон	5.00
С. Карваш, Елізабет	30.00	А. Дольницька, Монреаль	5.00
П. Вацек, Макоті	26.56	С. Капелан, Дітройт	5.00
д-р В. Боднар, Парма	25.00	А. Кармазин, Алікаппа	5.00
І. Мухомєв, Вестон	23.00	М. Кобзан, Ст. Катеринс	5.00
І. Пацай, Голлівуд	20.00	А. Ковалик, Торонто	5.00
д-р П. Пундзі, Чикаго	20.00	М. Коверко, Бломінгтон	5.00
д-р М. Черни, Чикаго	20.00	Г. Кохман, Джексон	5.00
Р. Чопкан, Торонто	20.00	М. Коцур, Монреаль	5.00
Архiepіскоп Петро, Урбана	15.00	Я. Кравчук, Парма	5.00
Т. Волох, Торонто	15.00	І. Левчицька, Торонто	5.00
М. Волф, Нептун Сіті	15.00	П. Лішак, Янгсавн	5.00
І. Дорожовський, Монреаль	15.00	І. Мангафас, Лашін	5.00
Д. Маршнік, Саскатун	15.00	Р. Марушка, Чикаго	5.00
Дж. Осмак, Торонто	15.00	І. Медник, Норт Порт	5.00
Дж. П. Семенов, Кіркленд	15.00	О. Михалюк, Волнат Крік	5.00
В. Барабаш, Гартфорд	10.00	А. Моряк, Ізлін	5.00
Р. Бенеш, Торонто	10.00	Я. Нестерук, Гартфорд	5.00
О. Гладун, Гартфорд	10.00	А. Паламар, Стоні Крік	5.00
К. Глинська, Вільмінгтон	10.00	М. Пилипчук, Норт Берген	5.00
П. Генгало, Монреаль	10.00	А. Петрик, Смоукі Лейк	5.00
Г. Корбик, Монреаль	10.00	О. Решітик, Оттава	5.00
А. Лузба, Ст. Катеринс	10.00	А. Садларчук, Бавфало	5.00
А. Мачево, Едмонтон	10.00	Й. Сігид, Сент Орандж	5.00
В. Мельник, Нортвуд	10.00	К. Стефанів, Фултонсвілл	5.00
Ю. Мусій, Торонто	10.00	Г. Стулка, Бейон	5.00
М. Неділіничий, Ст. Луїс	10.00	О. Труш, Статен Айленд	5.00
В. Никифоров, Джексон Гайтс	10.00	Т. Федаш, Амстердам	5.00
С. Петрашко, Ст. Ленард	10.00	д-р М. Фішер-Спінч, Вестон	5.00
Ю. Рибський, Торонто	10.00	П. Фута, Нью Йорк	5.00
О. Хруцька-Безпільник, Торонто	10.00	М. Цимбалістий, Каіро	5.00
Я. Яблонський, Джуліен	10.00	М. Шмауц, Бломінгдейл	5.00
П. Ячук, Окала	10.00	В. Щербетюк, Аллентаун	5.00
А. Варчак, Іонкерс	7.00	Л. Ярмак, Ютика	5.00
З. Таран, Мекеніксвілл	7.00		
Я. Сенишин, Геркімер	6.25	В. Мазурчик, Твін Лейк	4.00
Т. Богданська, Ньюарк	6.00	М. Перекліш, Торонто	4.00
В. Гіна, Нью Гейвен	6.00	Я. Білик, Чикаго	3.00
О. Амброзак, Мінеаполіс	5.00	Н. Кравчик, Гартфорд	3.00
А. Артимішин, Вудсайд	5.00	Я. Сахно, Сан Гозе	3.00
С. Березовський, Чикаго	5.00	Ю. Сметана, Рочестер	3.00
С. Білик, Рок Оук	5.00	М. Вайда, Стемфорд	3.00
В. Буртняк, Чикаго	5.00	В. Гавриш, Чикаго	2.00
Я. Бучма, Квінс Виледж	5.00	Т. Гуркі, Голліс	2.00
		М. Дембіцький, Гарвуд	2.00
		П. Кіцла, Чикаго	2.00
		Т. Ковбаснюк, Клівленд	2.00
		Н. Лешак, Філадельфія	2.00
		Б. Мауш, Берлін	2.00
		А. Павлівець	2.00
		Квінс Виледж	2.00
		А. Хомяк, Таксон	2.00

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ЛІГАЙ ВЕЛЛІ, Па.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в неділю, 7-го травня 1989 р., о год. 2:30 по пол. в залі Української Католицької Церкви 1826 Kenmore Avenue, BETHLEHEM, Pa.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішенням правом голосу Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

44, 46, 47, 48, 124, 137, 143, 147, 151, 288, 318, 369, 438

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильності зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіт уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово головного передсідника УНСоюзу д-ра ІВАНА О. ФЛІСА
9. План праці на бачущий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьмуть участь

д-р Іван О. Фліс, головний передсідник УНС

Анна Гарас, почесний член Головного Уряду УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Анна Гарас, голова
Стефан Муха, секретар укр. мови
Анна Строт, секретар англ. мови

Володимир Загвдовський, касир
Михайло Колодуб, почесний голова Округу

ЛЕВ СІЛЕНКО
Бажано придбати такі видання: 1. „Maga Bira“, 2. „Переодична Духовна Вартість“, 3. „Що Українець повинен знати?“, 4. „Maga Bira“, 5. „Український Шлях Життя“, 6. „Who is Spiritual Teacher Lev Sylenko?“, та інші книги, прохасмо писати на адресу:
ORIANA, P.O. Box 147
Spring Glen, N.Y. 12483, U.S.A.

ШАНОВНІ УКРАЇНСЬКІ ПОКУПЦІ, ШАНОВНІ ВЛАСНИКИ КРАМНИЦЬ. NEW WORLD MANAGEMENT, INC.

за ліцензією в/о ВНЕШПОСІЛТОРГУ разом з СОЮЗВНЕШТРАНС-ІНТЕРСІС
ПАЧКИ ДО УКРАЇНИ та СССР АВІА та ПОШТОЮ
Наша фірма гарантує без усяких клопотів доставу 20 кілограмових пакоч до дому ЗА 10 ДНІВ ЛІТАКАМИ ДО МОСКВИ, ЛЕНІНГРАДУ, КИЄВА, ОДЕСИ та ЛЬВОВА. УСІ ПАЧКИ ЗАБЕЗПЕЧЕНІ. ВІДПОВЕДЬ НІЧОГО НЕ ПЛАТИТИ. Ви можете також пересилати до родичів та організації передплати 10 кілограмові пакчи через пошту. Наша фірма тільки що одержала новий каталог зі зниженими цінами на мито на радіо, електроніку, електричні, компютерні прилади, багато медичних приладів та інші речі. Звертайся, будьласка, до наших агентів по пересилці.

Good News, 299 Mullen Drive, Unit 89, Thornhill, Ontario, Canada L4I 2TC	416-731-5303
Rida — Men's and Lady's Designers, 7825 Santa Monica Blvd., Los Angeles, CA 90048	213-656-8591
Western Clothing, 1032 North Western Ave., Los Angeles, CA 90029	213-469-4420
New York Fashion, 75-45 Santa Monica Blvd., CA 90046	213-876-1372
Tel Aviv Market, 1301 Noriega Ave., San Francisco, CA 94122	415-661-7588
Podhale Travel, 751 Maryland Ave., Wilmington, DE 19805	302-655-7659
Gift and Food, 2854 Devon Ave., Chicago, ILL 60645	312-973-1919
Floral, 6526 Lincoln Wood, Chicago, ILL 60645	312-677-0280
European Cristal & Gift Store, 2915 West Devon, Chicago, ILL 60659	312-973-7669
Associated Radio, 92 Main Street, Watertown, MA 02172	617-924-8417
Husar, 8221 Roosevelt Lane, Prairie Village, Kansas 66208	913-381-1848
Raisa Fine Jewellery, 28800 Gratiot, Suite 20, Roseville, MI 48066	313-773-2160
Margis Universal Shop, 302 Brighton Beach, Brooklyn, N.Y. 11235	718-934-2010
New York Camera, 131 West 35th Street, New York, N.Y. 10001	212-564-3789
Trimming and Thing, 196 Orchard St., New York, N.Y. 10002	212-254-TRIM
Polina & Sam International Store, 709 Long Ave., Bronx, N.Y. 10462	212-822-7413
M & M International Store, 64-46 108 Street, Queens, N.Y. 11375	718-459-0180
Bella's Mini Market, 109 First Ave., New York, N.Y. 10003	212-982-7893
Stolichnik Deli, Inc., 239 Brighton Beach, Brooklyn, N.Y. 11235	718-332-8822
Podhale Travel, 3154 Richmond Street, Philadelphia, PA 19134	215-425-6280
International Food Market, 8570 Bustleton, Philadelphia, PA 19152	215-742-1122
Joyful Gifts, 10082 Bustleton Ave., Philadelphia, PA 19116	215-969-1150
Byberry Road Import Deli, 11903 Bustleton Ave., Philadelphia, PA 19116	215-969-0808
Gifts-R-US, 11032 Rennard St., Philadelphia, PA 19116	215-673-6921
International Mini Market, 11034 Rennard St., Philadelphia, PA 19116	215-698-1666
L & T Eisenbach, 11817 Audobon Ave., Philadelphia, PA 19116	215-464-1210
Podhale Travel, 1108 North Oeden Ave., Trenton, N.J. 08638	609-396-3355
Gift and Parcel Shop, 5432 State Rd., Parma, OH 44134	216-749-3033
Bazar Gift Parcel, 5689 State Rd., Cleveland, OH 44134	216-845-6078
Harry's Delicatessen, 2072 South Taylor Rd., Cleveland Heights, OH 44118	216-932-5000
Distribution of DMC, 3491 West 25th St., Cleveland, OH 44109	216-741-8082
Dnister Co., Inc., 44108 Bruvener Dr., Parma, OH 44134	216-842-4961
G & H Distribution, 9221 Rasmus, Suite A, Houston, TX 77063	713-266-0013
Lewisville Shoes, 1565 West Main St., Suite 325, Lewisville, TX 75067	214-221-0255
Sunshine Liqueur, Store, 3451 West Willard Ave., Milwaukee, WI 53029	414-466-2234

Наша фірма шукає нові крамничі до пересилки пакоч у Нью Йорку, Нью Джерзі, Дітроїт, Денвер, Канзас Сіті, Балтимор, Сейнт Луїс, Чикаго, Філадельфія, Флориди, а також у Канаді та Аргентині, де проживають українці.

За інформаціями та каталогами просимо звертатися до наших головних бюр у Філадельфію та Нью Йорку:

у Філадельфію — 105 James Way, Southampton, PA 18966 215-953-8795
у Нью Йорку — 3071 2nd Brighton Beach, Brooklyn, N.Y. 11235 718-646-5900

ЛІТНІ КУРСИ, ТАБОРИ на СОЮЗІВЦІ 1989:

ТЕНІСОВИЙ ТАБІР — від суботи, 24-го червня до суботи, 5-го липня
Для хлопців і дівчат у віці 12-18 р.
Прохарчування і нічліг: \$200.00 (члени УНС), \$230.00 (не-члени)
Оплата за навчання: \$60.00
Юрій Савчак, Зенон Сніпик — інструктори

ХЛОП'ЯЧИЙ ТАБІР — від суботи, 8-го липня до суботи, 22-го липня
Розваговий табір для хлопців у віці 7-12 р.
Прогрульки, плавання, різні гри, навчання співу українських пісень і українського народного побуту.
Тижнево: \$120.00 (члени УНС), \$140.00 (не-члени)

ДІВОЧИЙ ТАБІР — від суботи, 8-го липня до суботи, 22-го липня
Програма і ціна така сама, як для хлопців

КУРСИ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТАНКІВ — від неділі, 6-го серпня до неділі, 20-го серпня
Інструктор: Рома Прийма-Богачевська
Навчання традиційних народних танків для початкуючих й завансованих танцюристів.
Прохарчування і нічліг: \$220.00 (члени УНС), \$250.00 (не-члени)
Оплата за навчання: \$140.00
Число курсантів обмежене до 60 учнів

Родичів, заінтересованих нічлігами від 24-го червня просимо заздалегідь зробити замовлення на Союзівці.

За дальшими інформаціями прошу звертатися до Управи „Союзівки“:

Ukrainian National Association Estate
Foordmore Road, Kerkhonsen, New York 12446
914-620-5041

SERVICE

V. CH. CONSTRUCTION CO.

Complete building renovations.
Мальовання домі, плембберські праці, шпалювання, стеління, по-лірування підлоги, також покриття лаком, перебудова пічниц, стін, наплав дахів, огорожі з цегли і металю, всі зварні роботи в металі, бетоні, плиточні роботи, зрізування дерев і кущів.
Виконуємо працю у стейтах Нью Йорк, Нью Джерзі і Коннектикут. Оцінка робіт безплатна.
Високу якість гарантуємо.
Тел.: (718) 361-7280

No. 43-40, 44th St. New York, N.Y. VASILIOLOAK

BAKKA COMPANY
26 First Avenue
Tel. (212) 473-3550
New York, N.Y. 10009
МАЄМО БАНДУРИ НА ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ

Одна жінка дуже сміялась з того оголошення — що ще ніхто не доказав мені, що живав бджолині продукти і помер за скоро. Я хотів щоб його родина сказала мені, а не померши.

Я вірю, що БДЖОЛИНІ ПРОДУКТИ помагають людині бути здоровим. Бджілки — Божі мушки були скоріше мільйони років як люди, вони краще знають.
Замість сидіти під ліпкою, слухати як б